



INFORMATOR EKOLOGICZNY

eko-gmina

SUBREGION KONIŃSKI

CZYSTE ŚRODOWISKO dla następnych pokoleń



więcej na str. 3

Pierwsza taka aplikacja w kraju

Aby świat był piękniejszy!

więcej na str. 8



Szanowni Państwo,

oddajemy do Waszych rąk wydawnictwo wyjątkowe, które z pewnością zainteresuje i pewnie nie raz ani nie dwa spowoduje, że nad tematami, które będziemy w nim poruszać, najpierw się zatrzymamy, później pochylimy, aż wreszcie zaczniemy wspólnie działać – na to liczymy.

Informator ten to tylko jeden z wielu elementów bardzo szerokiej kampanii społecznej prowadzonej w ramach dużego projektu pt. „Świat czysty jest piękniejszy!”, realizowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, który uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie ponad 1,4 mln zł. Cała inwestycja to blisko 1,7 mln zł. Jest to projekt Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

W czasie tej kampanii będą emitowane reklamy telewizyjne, wydawane publikacje, wykonana została dedykowana strona internetowa i aplikacja na urządzenia mobilne – pierwsza tego typu w kraju. Czasopismo ukazywać się będzie w 2019 i 2020 roku – łącznie 8 numerów, a każdy w nakładzie 100.000 egzemplarzy. Wyjątkowo, tylko w czerwcu, wydane zostaną aż dwa numery.

Odbiorcami są mieszkańcy subregionu konińskiego na terenie działania VIII Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi, tj. miasta Konin oraz gmin: Słupca, Zagórów, Babiak, Brudzew, Dąbie, Golina, Grodziec, Grzegorzew, Kazimierz Biskupi, Kłodawa, Koło, Kościelec, Kramsk, Krzymów, Olszówka, Orchowo, Osiek Mały, Przykona, Rychwał, Rzgów, Skulsk, Stare Miasto, Ślesin, Turek, Wierzbinek, Wilczyn, Władysławów, Ostrowite, Sompolno, Łądek, Powidz, Słupca (gmina miejska), Koło (gmina miejska), Strzałkowo – obszaru czterech powiatów: konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego.

W informatorze będziemy publikować artykuły o tematyce z zakresu selektywnego gospodarowania odpadami. Nie zabraknie dobrych praktyk, którymi mogą się pochwalić samorządy i przedsiębiorstwa, wskazówek, interesujących rozwiązań proekologicznych, ale przede wszystkim publicystyki dla dzieci i dorosłych.

Zapewniamy, że zakres tematyczny tworzonych na potrzeby informatora materiałów już rozbudził duże zainteresowanie wśród ich autorów. Jesteśmy przekonani, że takie samo pojawi się u czytelników. W ten oto sposób będziemy nie tylko poszerzać naszą wiedzę, ale uczyć się razem kształtować odpowiednie zachowania i postawy proekologiczne.

Chcąc zapewnić miejsce dla następnych pokoleń na naszej planecie, musimy nie tylko szybko zmieniać naszą świadomość o ekologii, ale jeszcze szybciej najpierw znaleźć, a później wdrożyć rozwiązania, by osiągnąć ten cel. Temu będzie właśnie służyć lektura, którą z wielką naszą nadzieją na bardzo głęboką refleksję przekazujemy Państwu.



- BYĆ ALBO NIE BYĆ!...
NO I CO ZE ŚMIECIAMI?



rys. Zbigniew Wojnarowski

W tym numerze:

- Czyste środowisko dla następnych pokoleń str. 3
- Dbajmy o środowisko już podczas robienia zakupów str. 4
- Nic bez mieszkańców str. 4
- Trzeba robić to dobrze str. 5
- Czy możliwy jest świat bez odpadów? str. 6
- Z myślą o środowisku – to się po prostu opłaca str. 7
- Aby świat był piękniejszy str. 8

Pragnieniem naszym jest aktywny Państwa udział w odbiorze przekazywanych treści. Czekamy zatem na e-maile, telefony. Z dużą uwagą będziemy śledzić komentarze do wybranych artykułów, ciekawe rozwiązania proekologiczne, które możemy popularyzować. Żywimy nadzieję na przesyłanie cennych uwag.

Informator Ekologiczny Eko-Gmina

Wydany na potrzeby projektu pn. „Świat czysty jest piękniejszy!”. Realizowany w ramach Działania 4.5 Ochrona Przyrody Poddziałanie 4.5.4 Edukacja ekologiczna, w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (WRPO) na lata 2014-2020, który uzyskał dofinansowanie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)

MZGOK Spółka z o.o. w Koninie

ul. Sulańska 13, 62-510 Konin

Kontakt z zespołem redakcyjnym: bok@mzgok.konin.pl

tel. (63) 246-81-79

faks (63) 246-92-91



Rozmowa z Janem Skalskim, prezesem Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie

Czyste środowisko dla następnych pokoleń

Rada Miasta Konina podjęła uchwałę o utworzeniu Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi 28 kwietnia 1999 r. I było początek nowego podejścia do gospodarki odpadami w mieście. Zakład przejął na siebie wszystkie obowiązki związane z unieszkodliwianiem odpadów, selektywną zbiórką i edukacją ekologiczną. Z roku na rok stawał się wizytówką ekologicznych poczynań w Polsce.

– Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi ma już 20 lat. Jak przez ten czas zmieniła się firma?

– W minionym dwudziestolecu nakłady finansowe w MZGOK-u wyniosły około 450 mln zł, dzięki czemu zrealizowaliśmy wiele inwestycji, takich jak: sortownia, kompostownia, modernizacja składowisk, Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, plac technologiczno-magazynowy. Wyposażyliśmy zakład w specjalistyczny sprzęt o wartości kilku milionów złotych. W miarę rozwoju usług zmieniła się załoga. Z kilkusobowej grupy pionierów rozrosła się do 130 osób obsługujących wszystkie instalacje, od tych tradycyjnych po najbardziej nowoczesne, wymagające wysokich kwalifikacji technicznych.

– Jak firma realizuje zadania z zakresu unieszkodliwiania odpadów i selektywnej zbiórki?

– Jesteśmy Regionalną Instalacją Przetwarzania Odpadów Komunalnych, obsługującą 36 miast i gmin zamieszkałych przez ponad 370 tys. osób. Gminy

są w pełni zagospodarowane. W sortowni „doczyszczamy” selektywnie zebrane przez mieszkańców odpady surowcowe i przekazujemy je do recyklingu. Pozostałości z sortowni i odpady zmieszane trafiają do spalarni, gdzie zamieniane są na ciepło i energię elektryczną, z odpadów zielonych produkowany jest kompost, a odpady niepalne i o niskiej kaloryczności, spełniające wymagania określone w rozporządzeniach, trafiają na składowisko. Podkreślić należy, że spalarnia produkuje z odpadów równocześnie energię elektryczną i ciepłą (kogeneracja). Energia elektryczna jest w 42 procentach energią odnawialną (OZE), a przyznawane z tego tytułu „zielone certyfikaty” są dodatkowym źródłem przychodów spółki, podobnie jak „czerwone certyfikaty” przyznawane za produkcję energii w kogeneracji.

– W jaki sposób firma prowadzi edukację ekologiczną i kto jest jej adresatem?

– Edukacją ekologiczną zajmujemy się od początku istnienia zakładu, czyli od 20 lat, pomimo że jest to zadanie własne gminy. Działalność ta musi być stałym i ciągłym



■ Jan Skalski, prezes MZGOK

szczędzimy wysiłków i pieniędzy na ten cel. Najnowszy projekt edukacyjny o wartości ponad 1,6 mln zł wsparty dotacją w wysokości 1,2 mln ze środków UE w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego realizowany jest w gminach subregionu konińskiego. Projekt obejmuje cztery działania: kampanię społeczną, doposażenie ośrodka edukacyjnego, organizację proekologicznych festynów oraz wykonanie ścieżki edukacyjnej w 28 lokalizacjach subregionu. Informator Eko-Gmina przygotowany w ramach kampanii społecznej promuje ekologiczne postawy i dobre praktyki. Już od czerwca mieszkańcy subregionu, korzystając z aplikacji mobilnej w swoim telefonie komórkowym, mogą śledzić harmonogram odbioru odpadów, poznać zasady ich selektywnego zbierania,

cyjnym. Każdego roku wzbogacamy naszą ofertę i staramy się docierać do jak najszerszej grupy odbiorców, aby pozostawić czyste środowisko następnym pokoleniom.

– Jaką rolę pełni dzisiaj MZGOK dla środowiska?

– Poczucie wielkiej odpowiedzialności za środowisko było i jest czynnikiem motywującym do działania. Przez właściwe postępowanie z odpadami zawsze rozumiałem ograniczenie ich wytwarzania, ponowne wykorzystanie oraz skuteczną utylizację. Wybudowaliśmy zakład, dzięki któremu środowisko zyskało wielkiego sprzymierzeńca, a ludzie mogą być przekonani, że dookoła nich ubyło wiele zagrożeń ekologicznych, że będziemy z roku na rok żyć w coraz to czystszy i bardziej przy-



■ Sortownia odpadów



■ Rozdzielnia ZTUOK



■ Maszynownia ZTUOK

organizują system odbierania i transportu odpadów, ustalają wysokość i zasady pobierania opłat od mieszkańców, a my zajmujemy się przetwarzaniem trafiających do nas odpadów. Dzięki kompleksowemu podejściu wszystkie przywiezione odpady

elementem pracy spółki. Od kilkunastu lat zapraszamy dzieci i młodzież do udziału w konkursie „Świat czysty jest piękniejszy, od Ciebie zależy, czy będzie taki”. Setki uczestników i laureatów konkursu potwierdziło swoje zainteresowanie ekologią. Nie

uzyskać odpowiedź na pytanie, gdzie powinien trafić „wątpliwy” odpad oraz przekazać informację do gminy o zauważonych nielegalnych miejscach składowania odpadów.

Kreowanie proekologicznych postaw jest naszym głównym przesłaniem eduka-

cyjnym człowiekowi środowisku. MZGOK jest dzisiaj gwarantem prawidłowego procesu zagospodarowania odpadów trafiających do naszego zakładu.

► zdj. (x4) archiwum MZGOK, autor: Szymon Kocioruba

Nie bójmy się kolorowych koszy

Dbajmy o środowisko już podczas robienia zakupów

Dbanie o środowisko naturalne to ciągła nauka, uczenie się, które kończy się niezwykle ważnym egzaminem dla nas wszystkich, bo albo będziemy żyć w przyjaznym otoczeniu, albo nie będziemy mieć warunków, aby żyć w ogóle. Tak jak kiedyś w słowniku pojawiły się słowa komputer czy telefon komórkowy, teraz musimy wiedzieć na przykład, co to są odpady komunalne i recykling. W tym wzbogacaniu naszej wiedzy będziemy starać się pomagać także tłumacząc nowe słowa i zwroty, które nierozzerwalnie łączą się z naszą przyszłością. Dzisiaj zaczynamy od następujących definicji.

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, czyli związane bezpośrednio z nieprzemysłową działalnością człowieka.

Odpady komunalne nazywane są też **odpadami bytowymi**.

Do odpadów komunalnych zalicza się również te pochodzące od innych wytwórców, ale mające charakter i skład podobny do odpadów produkowanych w gospodarstwach domowych – **z wykluczeniem odpadów niebezpiecznych**.

Odpady komunalne charakteryzują się dużą zmiennością, na przykład w poszczególnych porach roku. Są również niejednorodne, jeśli chodzi o skład surowcowy, a także niestabilne, np. podatne na gnienie. Mogą stanowić zagrożenie zakażeniem oraz zawierać odpady niebezpieczne.

Część odpadów traktowana jest jako surowce wtórne, dlatego odpady komu-

nalne podlegają segregacji. Wyróżniamy cztery podstawowe frakcje:

- **papier i tektura** – zaliczamy tu wszelkie opakowania z papieru, kartonu czy tektury, gazety i czasopisma, torby papierowe, zeszyty, ulotki, katalogi itp., pojemniki na papier mają kolor **niebieski**,
- **metal i tworzywa sztuczne** – są to między innymi puszki, plastikowe opakowania po napojach, produktach spożywczych czy środkach czystości, folie, opakowania wielomateriałowe itp., pojemniki na metal i tworzywa mają kolor **żółty**,
- **szkło** – tutaj to butelki szklane i słoiki po produktach spożywczych, butelki po napojach alkoholowych, szklane opakowania po kosmetykach, pojemniki na szkło mają kolor **biały** lub **zielony**,
- **bio** – do tej grupy zaliczamy nieprzetworzone odpadki warzywne i owocowe, skoszoną trawę, liście, trociny, gałęzie itp.

Odpady niepasujące do żadnej kategorii i nienadające się do odzysku powinny trafić do pojemników na odpady zmieszane. Wyjątek stanowią odpady niebezpieczne, które są inaczej utylizowane. Do tej grupy należą np. przeterminowane leki, baterie, elektrośmieci itp.

Recykling to system czynności i procesów zmierzający do odzyskania i ponownego wykorzystania odpadów komunalnych. Podstawą recyklingu jest właściwa segregacja odpadów, a następnie ich przetworzenie na nowe produkty lub surowiec do ich wytworzenia. Surowiec odzyskuje się możliwie wielokrotnie, przetwarzając go ponownie po każdym kolejnym wykorzystaniu, do momentu, aż straci swój potencjał.

Recykling sprawia, że odpady stają się z powrotem wartościowe i zamiast trafić na składowisko, przekształcane są w surowce do produkcji nowych materia-

łów. Celem recyklingu jest oszczędność energii oraz ochrona dóbr naturalnych. Surowce przetwarzają się po to, by ograniczyć eksploatację surowców pierwotnych, nieodnawialnych (np. ropy naftowej, węgla), których ziemskie zasoby gwałtownie się kurczą.

Recykling to także pewna idea, zgodnie z którą konsument dba o środowisko już w momencie robienia zakupów. Realizuje się poprzez kupowanie produktów w opakowaniach biodegradowalnych, nieużywanie foliowych reklamówek i opakowań jednorazowego użytku.

Kolejny ważny moment w codziennym, indywidualnym recyklingu to **domowa segregacja śmieci**, mająca na celu oddzielenie surowców od resztek jedzenia i wrzucenie ich do przeznaczonych ku temu pojemników.

Ciąg dalszy nastąpi...

Samorząd odpowiedzialny za czystość i porządek

NIC BEZ MIESZKAŃCÓW

Ustawa narzuca obowiązki na gminę i właścicieli nieruchomości. Wspólnie musimy dbać o czystość i porządek. Obowiązująca w Polsce ustawa z 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku, wraz z późniejszymi zmianami, dokładnie określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące gospodarowania odpadami.

Obowiązki gminy

Utrzymanie czystości i porządku jest zadaniem własnym miasta i gminy. Na samorządzie ciąży więc obowiązek objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości wspólnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Dlatego też to rady miast i gmin określają, w drodze uchwały, miesięczne stawki opłat ponoszonych później co miesiąc przez mieszkańców – wyższe, jeśli wszystkie oddawane odpady są zmieszane, niższe w przypadku posegregowanych w podziale na: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji. Aby ułatwić mieszkańcom segregację, ustawa nakłada na samorząd obowiązek stworzenia Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, tzw. PSZOK-ów, gdzie w łatwy sposób można oddać choćby: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne.

Ustawa nakłada też na władze miast i gmin obowiązek osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Nie da się tego osiągnąć, jeśli mieszkańcy nie będą prawidłowo gospodarować wytwarzanymi odpadami. Samorządy muszą więc, poza instrumentami administracyjno-ekonomicznymi, prowadzić szeroką edukację ekologiczną i dążyć do ukształtowania postaw i nawyków mieszkańców, służących mądrym korzystaniu ze środowiska. Po to organizowane są też kampanie edukacyjne.

Obowiązki mieszkańców

Oczywiście obowiązki ma nie tylko gmina, ale także każdy z mieszkańców. Zgodnie z ustawą właściciele muszą wyposażyć swoją nieruchomość w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywać je w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, chyba że na mocy uchwały rady miasta lub gminy obowiązki te przejmie samorząd.

To na mieszkańcach spoczywa także obowiązek przestrzegania zasad prawidłowej segregacji odpadów. Jeśli tych zasad nie będziemy przestrzegać, gminy mogą przekroczyć dopuszczalny poziom odpadów zmieszanych, a to już niestety będzie skutkowało nałożeniem na nie kar finansowych.

Jak segregować odpady?

Trzeba robić to dobrze

Dzisiaj ekologia stała się dla wielu z nas stylem życia, a groźba zniszczenia środowiska naturalnego skłoniła do podjęcia szeregu działań na rzecz jego odbudowy. I choć zasady segregacji odpadów od lat wpajane są do świadomości społeczności lokalnych, to wciąż dochodzi do niezrozumiałych wykroczeń i przestępstw związanych z zaśmiecaniem środowiska naturalnego. Edukacja w tym zakresie wiąże się z zapamiętaniem wielu szczegółowych wytycznych, co jednak nie powinno być takie trudne. Spieszymy z przypomnieniem najważniejszych z nich.

SEGREGACJA ODPADÓW jest regulowana prawnie, a jej opis zawarty został w rozporządzeniu ministra środowiska z 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Najważniejszą zasadą jest oddzielenie surowców wtórnych od odpadów, które nie nadają się do przetworzenia. Do tej pierwszej grupy należy zaliczyć tworzywa sztuczne i metale, papier, a także opakowania szklane i odpady biodegradowalne.

Wszystkie wymienione grupy odpadów wiążą się z przyporządkowanymi barwami pojemników. Zasada ta obowiązuje na terenie całego kraju zgodnie ze Wspólnym Systemem Segregacji Odpadów (WSSO). Papier należy skojarzyć z kolorem niebieskim, metale i tworzywa sztuczne z żółtym, bioodpady z brązem, natomiast szkło z zielenią.

A jak przygotować odpady do segregacji, a także jak sami mieszkańcy



■ **Segregując szkło nie musisz myć i odklejać etykiet**

komunalnych. W kłódawskich placówkach oświatowych odbywają się zajęcia mające na celu kształtowanie postaw proekologicznych wśród dzieci i młodzieży. Następnym etapem akcji

kładem mogą być ręczniki papierowe, chusteczki higieniczne, pieluchy i podpaski czy zatłuszczony papier. Są też przykłady materiałów, które mylnie można by uznać za nieprzetwarzalne, np.: kubki po jogurcie czy kartony po mleku i sokach, które wrzucać trzeba do pojemników żółtych. Tłusty szklany słoik wrzucimy razem ze szkłem, ale już rozbitą ceramikę do odpadów zmieszanych.

Kłopoty z identyfikacją niektórych śmieci potwierdza Donata Antczak. – Najwięcej problemów mieszkańcom przy segregacji odpadów stwarzają tworzywa sztuczne. Wiele osób wyrzuca opakowania z zawartością, czego nie należy robić. Powinny być one w miarę czyste i jeżeli to możliwe – zgniecione, aby zajmowały jak najmniej miejsca. Często mieszkańcy wrzucają do pojemnika przeznaczonego na makulaturę opakowania wielomateriałowe, np. kartony po soku, mleku, które muszą trafić do pojemnika przeznaczonego do zbiórki tworzyw sztucznych. Również puszki są niewłaściwie segregowane. Po zgnieceniu powinny znaleźć się w pojemniku przeznaczonym do zbiórki tworzyw sztucznych i metalu, a nie do kontenera na zmieszane odpady komunalne, jak to często ma miejsce. Mieszkańcy również umieszczają w pojemnikach czy workach przeznaczonych na szkło szklane naczynia, szyby okienne, które absolutnie nie mogą się tam znaleźć. Podczas segregacji odpadów problem sprawia odróżnianie butelek

typu PET od wykonanych z innych tworzyw sztucznych.

Donata Antczak przypomina również najważniejsze zasady przygotowania odpadów do segregacji. – **Należy je wrzucać do odpowiednich pojemników lub worków na selektywną zbiórkę. Przed wszystkim musimy pamiętać, aby ze wszystkich butelek, opakowań usunąć resztki zawartości tj. żywność, kosmetyki, napoje itp. Ze szklanych butelek**



■ **Butelki PET przygotowane do segregacji**

i słoików usuwamy nakrętki, kapsle i korki. Nie tłuczemy ich. Warto zaznaczyć, że nie ma potrzeby zdejmowania, odklejania etykiet. Kartony składamy, a puszki i butelki zgniatamy, aby zajmowały mniej miejsca. Te zasady należy znać i o nich pamiętać.

Przypominamy, że w razie jakichkolwiek wątpliwości, co do przyporządkowania odpadów do odpowiednich pojemników bądź worków, można wspomóc się informacjami zamieszczanymi na stronach internetowych Ministerstwa Środowiska oraz gmin. Pomocny będzie również kontakt z pracownikami urzędów miejskich i gminnych.

Dla wszystkich jednak nieodzownym narzędziem, które rozwieje wszelkie wątpliwości dotyczące gospodarowania odpadami, jest innowacyjna, nieodzowna aplikacja na urządzenia mobilne pod nazwą „Świat czysty jest piękniejszy!”. Ale o niej już w kolejnym materiale, który jest opublikowany w tym wydaniu Informatora. Wystarczy poszukać.



■ **Barwne pojemniki czekają na odpady**

są przygotowani, mówi pracownik ds. ochrony środowiska w Urzędzie Miasta i Gminy Kłodawa Donata Antczak, przypominając o konieczności zdobycia odpowiedniej wiedzy. – **Dostrzegając potrzebę wsparcia mieszkańców gminy Kłodawa w zakresie prawidłowej segregacji odpadów, podjęliśmy działania edukacyjno-informacyjne z zakresu edukacji ekologicznej, ze szczególnym naciskiem na segregację odpadów**

będą spotkania z mieszkańcami oraz dystrybucja ulotek informujących o zasadach segregacji w gminie Kłodawa. Tegoroczna akcja edukacyjna odbywa się pod hasłem „Segreguj odpady dla zielonej Kłodawy”.

Niekiedy można mieć pewne problemy z przyporządkowaniem odpadów do odpowiedniego pojemnika. Do koszy na odpady zmieszane wrzucać należy tylko te, których nie da się już przetworzyć. Przy-

Czy możliwy jest świat bez odpadów?

Problem odpadów we współczesnej cywilizacji staje się coraz większy. Każdego dnia używamy bardzo dużo jednorazowych opakowań, naczyń i innych przedmiotów codziennego użytku, które szybko stają się kłopotliwym odpadem. Chęć wygodnego życia powoduje także, że wolimy kupić nową rzecz, aniżeli naprawić tę, która uległa awarii czy zniszczeniu. Rozwój cywilizacji, a tym samym wzrost poziomu życia, z jednej strony jest pożądanym i cieszy, ale z drugiej przyczynia się do powstawania większej ilości odpadów. I pewnie zasadne jest tu postawienie pytania, czy możliwe jest codzienne funkcjonowanie człowieka bez produkowania przez niego odpadów? Tak zupełnie na pewno nie, chociaż są przedstawiciele pewnych ekologicznych ruchów, którzy odpowiedzieliby twierdząco.

W odległych czasach nie było plastiku, więc nie istniał problem zagospodarowania zużytych produktów wykonanych z tych tworzyw. Przy tym ludzie doskonale sobie radzili z pakowaniem wszelkich surowców. Odpadów było mniej i zdecydowanie różniły się od tych dzisiejszych. Opakowania były trwalsze, wielokrotnego użytku, bezpieczne dla środowiska. Z biegiem lat wyparły je jednorazowe, bo dla niektórych tańsze, może nawet praktyczniejsze. A to tylko

bardzo pozorne. Warto raz zapłacić więcej za torbę na zakupy np. z lnu, niż budować stopy z plastikowych reklamówek w domu, a później wypełniać nimi po brzegi odpowiednie pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki. Jakby tego było mało, plastik, w który jest zapakowana np. żywność, niestety, ale nie jest najzdrowszy.

Wszzechobecna chęć posiadania także przyczynia się do powstawania większej ilości odpadów. Szczególnie można

to zaobserwować, przeglądając nasze szafy. Ubrania szybko potrafią nam się znudzić. Często usprawiedliwiamy się, twierdząc, że już się znośły, są niemodne albo zwyczajnie: wyrosliśmy już z nich. Natychmiast je wyrzucamy i zastępujemy nowymi. A możemy mieć ich zdecydowanie mniej, a przy tym urozmaicić swoją garderobę. Wystarczy wymieniać się z przyjaciółką albo dokonywać przeróbek.

I z całą pewnością warto zastanowić się, czy nie lepiej kupić produkty w opa-

kowaniach zwrotnych lub większych i je potem uzupełniać, wybierając wyłącznie szklane. Dalej, korzystać z książek i podręczników używanych, wybierać produkty bez zbędnego opakowania, a używane meble i inne domowe sprzęty oddawać tym, którzy jeszcze będą mogli z nich skorzystać. Zużyty sprzęt ADG/RTV z kolei oddać do sklepu lub serwisu, gdzie zostanie we właściwy sposób unieszkodliwiony, a niektóre sprawne części ponownie wykorzystane.

A jak odpowiedziały na zadane pytanie koninianki, dla których ekologia to prawdziwe wyzwanie? Czy można nie produkować odpadów?



Małgorzata Broniszewska
Zero Waste Konin

– Zarówno teoretycznie, jak i praktycznie jest to możliwe, choć nie jest łatwe, żeby całkowicie wyeliminować śmieci z naszych domów. Jest to kwestią naszych wyborów życiowych i konsumpcyjnych, chociażby na poziomie zakupów. Warto zastanowić się, czy dana rzecz jest nam rzeczywiście niezbędna, czy mogę ją od kogoś pożyczyć albo kupić używaną. Do kuchni, na przykład, można kupić sitko metalowe, które jest trwalsze niż plastikowe, a T-shirt przerobić na top. Na zakupy najlepiej zabierać własne trwałe siatki oraz pojemniki na sypkie produkty, żeby nie używać plastikowych, tylko takie, które są trwalsze i będą nam dłużej służyły. Dużo większą wagę powinniśmy także przykładac do segregowania odpadów, aby jak najwięcej z nich odzyskać do ponownego przetworstwa, bo wciąż jest tego za mało. Trzeba zredukować wytwarzanie odpadów, może wydać się to trudne, ale – metodą małych kroczków i zmian codziennych nawyków – możliwe.



Miłka Stępień
Partia Zielonych

– Zminimalizowanie produkcji odpadów w gospodarstwie domowym jest możliwe, ale po wielu przemyśleniach i przygotowaniu strategii. W tym celu należy m.in. kupować konkretne produkty w konkretnych miejscach, i tak dalej. Problem jest systemowy, a dopóki go nie zmienimy, to takie próby skazane są na niepowodzenie lub częściowe ich powodzenie, albo będą wymagały czasu i energii. Wiele zależy także od tego, jak się żyjemy, bo na pewno łatwiej będzie robić zakupy spożywcze weganinowi, bo warzywa i owoce w większości nie są pakowane, tylko sprzedawane luzem. Pod tym względem łatwiej jest w dużych miastach, gdzie są specjalne sklepy, do których można przychodzić z własnymi pojemnikami czy torebkami. Warto zatem cofnąć się do niektórych rozwiązań z przeszłości, kiedy nie potrzebowaliśmy plastikowych i foliowych opakowań. Jest to do zrobienia, ale trzeba zacząć od zmiany systemu, bo jednostkowo się to nie uda. Można przecież znaleźć takie rozwiązania, które ludzie i firmy zaczną stosować, by osiągnąć cel.



Marta Sawicka
pracująca gospodyni domowa

– Dzisiaj w sklepach wszystko jest pakowane w karton, aluminium, styropian czy folię, a często w kilka tych rzeczy naraz. Większość tych opakowań kończy swój żywot w koszu na śmieci krótko po przyniesieniu do domu, często bez szansy na recykling. Trudno zatem mieć w domu śmieci, skoro przynosimy je w formie opakowań ze sklepów. Niestety, kupujemy także za dużo żywności, więc kiedy się zepsuje, także trafia ona do śmietnika. Zauważyłam, że coraz częściej ludzie zwracają uwagę na to, ile energii pochłania produkcja opakowań, z których śmiało moglibyśmy zrezygnować. Uważam, że doskonałym pomysłem są sklepy, które zaopatrują się w różne produkty w zbiorczych opakowaniach, po które możemy przyjść z własnymi opakowaniami wielokrotnego użytku. W ten sposób możemy kupować nie tylko żywność, ale i kosmetyki czy środki czystości. Szkoda, że u nas takich nie ma.



Dobra praktyka

Działania z myślą o ochronie środowiska

Z myślą o środowisku – to się po prostu opłaca

Firma Andre Abrasive Articles sp. z o.o. jest doskonałym przykładem nowoczesnego zakładu produkcyjnego, który stosuje skuteczne działania z myślą o ochronie środowiska. – Staramy się ograniczyć negatywny wpływ na środowisko. Segregacja odpadów zmniejsza ilość trafiających na składowisko, dzięki czemu więcej odpadów można poddać recyklingowi. Dokładamy także starań, aby ograniczać ilość wytwarzanych odpadów poprzez zmniejszanie ich objętości, czyli zgniatanie opakowań przed ich wyrzuceniem – mówi Anna Straszewska, specjalista ds. BHP i ochrony środowiska, dodając, że bardzo starannie posegregowane odpady produkcyjne, przeterminowane substancje chemiczne oraz opakowania po substancjach chemicznych przekazywane są do utylizacji firmie, która ma pozwolenie na ich odbiór i transport.

W kolskiej firmie do działań prośrodowiskowych przykładą się bardzo dużą wagę. Podejmowane działania są bowiem pozytywnym przejawem dbania o środowisko, a co za tym idzie – także o finanse przedsiębiorstwa. Niższe rachunki za energię elektryczną i utylizację odpadów wywołują uśmiech na twarzy szefa, a proekologiczne przedsięwzięcia dostarczają nie tylko kierownictwu, ale także pracownikom, ogromnej satysfakcji. – Staramy się być bardzo ekologiczni. Wiemy bowiem, że oszczędzanie wody w kranach, segregowanie odpadów czy racjonalne wykorzystywanie energii elektrycznej wpływa na nasze bezpośrednie otoczenie. Także w pracy można być ekologicznym i wcale nie jest to trudne. Dodatkowo dobre praktyki procentują nagrodami. Firma Andre Abrasive Articles została uhonorowana ogólnopolską nagrodą Fair Play w 2014 roku za szczególną działalność proekologiczną.

Świadomość pracowników jest budowana poprzez przeprowadzane szkolenia. Każdy pracownik, w chwili zatrudnienia, uczestniczy w krótkim bloku informacyjnym, podczas którego poruszane są tematy segregacji odpadów, racjonalnego zużycia surowców, oszczędzania wody i energii elektrycznej. – Kolejnym etapem są krótkie bloki szkoleniowe, podczas których te informacje są przypominane. Dodatkowo staram się wtedy wprowadzać jakieś ciekawostki, np. podać szacowany czas rozkładu śmieci – mówi Anna Straszewska, zaznaczając, że pracownicy często sami zgłaszają pomysły poprawy działań ekologicznych poprzez wprowadzony System Sugestii. – Mają możliwość podsuwania rozwiązań dotyczących jakości produktów, bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii i oczywiście ochrony środowiska. Po zgłoszeniu pomysłu i pomocy w realizacji są nagradzani.

Przykładem tegorocznego dobrego pomysłu jest zawracanie masy na prasie i modernizacja rynien oraz pasów transportowych do mas ściernych. Takie usprawnienie ograniczyło wysypywa-



■ – Staramy się być bardzo ekologiczni – mówi Anna Straszewska, specjalista ds. BHP i ochrony środowiska w firmie Andre Abrasive Articles sp. z o.o.

nie się mas na posadzkę i tym samym powstawanie odpadu produkcyjnego.

Dbłość o środowisko w firmie Andre widać w konkretnych działaniach. – Nasz dział badawczo-rozwojowy cały czas stara się wprowadzać zmiany w instrukcjach technologicznych i wprowadzać racjonalne wykorzystywanie surowców oraz wprowadzać technologie ograniczające różne emisje, np. projekt PARP, dzięki któremu została obniżona zawartość wolnego fenolu w żywicach ciekłych oraz siarki i chlorków w wytwarzanych narzędziach.

W firmie wykorzystywane jest ciepło odpadowe. Korzystając z wody, pracownicy kontrolują jej przepływ i zakręcają kran, gdy nie ma potrzeby z niej korzystania, dzięki czemu redukują zużycie. Wyrzucają odpady, używając do tego dedykowanych

pojemników z opisami. Wykonany audyt oświetleniowy i wymiana oświetlenia w całej hali produkcyjnej zmniejszają zużycie energii elektrycznej. Dokumenty drukowane są tylko wtedy, gdy jest to niezbędne.

Druk odbywa się dwustronnie. Żeby zaoszczędzić papier, ustawiane są wąskie marginesy. Każda osoba, wychodząc z biura lub innego pomieszczenia, w którym przebywa, wyłącza światło i urządzenia elektroniczne na czas nieobecności. W trakcie przerw socjalnych w halach produkcyjnych również są wyłączane źródła światła i wszystkie maszyny. Łazienki zaopatrzone są w dozowniki mydła, co pozwala na zużycie minimalnej ilości substancji myjącej. Dzięki temu zmniejszeniu ulega liczba produktów i powstałych odpadów. Jeśli klimatyzacja jest włączona, pracownicy nie otwierają okien. Każde biuro wyposażone jest w kilkanaście urządzeń elektrycznych, które z powodzeniem można wyłączyć, jeśli nie są potrzebne. Drukarce można dać całą noc wytchnienia po dniu pracy, po prostu wyciągając wtyczkę.

Słowniczek Wszystko o odpadach

• EKOLOGIA •

zajmuje się badaniem oddziaływań pomiędzy organizmami, a ich środowiskiem, jest to nauka o funkcjonowaniu przyrody, jej strukturze

• GOSPODARKA ODPADAMI •

pod tym sformułowaniem rozumie się zarówno wytwarzanie odpadów, jak i gospodarowanie nimi

• GOSPODAROWANIE ODPADAMI •

obejmuje, poczynając od zbierania, transport i przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów, a także działania związane ze sprzedażą odpadów lub pośrednictwem w ich obrocie

• ODPADY •

to, mówiąc najprościej, substancje i przedmioty, których pozbywa się posiadacz, zamierza się ich pozbyć lub też, co niezwykle ważne, do ich pozbycia się jest zobowiązany

• ODPADY KOMUNALNE •

nazywane są też odpadami bytowymi, to odpady powstające w gospodarstwie domowym, niezwiązane z działalnością przemysłową

• PSZOK •

pełna nazwa: **Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych**, a kryje się pod nią specjalnie przystosowany i zorganizowany obiekt, do którego mieszkańcy gminy mogą nieodpłatnie dostarczyć selektywnie wysegregowane odpady: papier i tekturę, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, szkło, odpady biodegradowalne, w tym zielone, a także kompletny zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony, przeterminowane lekarstwa, odpady budowlane i rozbiórkowe

• RECYKLING •

to czynności zmierzające do odzyskania i ponownego wykorzystania odpadów komunalnych. Odpady, właściwie posegregowane, są następnie przetwarzane na nowe produkty lub surowce do ich wytworzenia

• SEGREGACJA ODPADÓW KOMUNALNYCH •

polega na zbieraniu odpadów do specjalnie oznakowanych pojemników, z podziałem na rodzaj materiałów (surowców), z których zostały one wyprodukowane

Pierwsza taka aplikacja w kraju

Aby świat był piękniejszy

„Świat czysty jest piękniejszy!” – to nie tylko celna opinia, ale również najnowsza aplikacja autorstwa Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie. I chociaż przeznaczona jest dla mieszkańców subregionu konińskiego, to w praktyce korzystać z niej mogą wszyscy mieszkańcy Wielkopolski i kraju.

Niewątpliwie świadomość ekologiczna zmienia się na lepsze, chętniej przyłączamy się do akcji sprzątania świata, coraz popularniejsze stają się również ruchy zero czy less waste, dla których misją jest przede wszystkim ograniczenie odpadów. Dzięki nim mamy bardziej dbać o środowisko i zredukować liczbę jednorazowych opakowań zużywanych w każdym gospodarstwie domowym.

Za obiecującym hasłem: „Świat czysty jest piękniejszy!” – odnaleźć możemy garść cennych informacji i praktycznych porad, jak sami możemy przyczynić się do zmiany wizerunku najbliższej okolicy. W ogromie docierających do nas informacji często nie wiemy od czego zacząć zmiany, a problem pojawia się, kiedy zaczynamy się zastanawiać, gdzie wyrzucić zepsutą kuchenkę mikrofalową. I w tym pomoże nam nowa, bardzo prosta w obsłudze aplikacja.

Dzięki niej możemy uporządkować informacje dotyczące segregacji odpadów. Bezpłatną aplikację oznaczoną logo MZGOK-u wyszukujemy w sklepie Google Play wpisując „Świat czysty”, pobieramy na telefon komórkowy, a po jej zainstalowaniu kolejne informacje znajdziemy w prawym górnym rogu: [i] – informacja o zasadach segregowania odpadów oraz w menu [-], gdzie

znajdziemy szereg zakładek. W pierwszej kolejności wybieramy gminę i dokładny rejon zamieszkania. W ten oto sposób uzyskujemy dostęp do kalendarza, w którym możemy sprawdzić, w jakim terminie z naszej okolicy wywożone są konkretne frakcje odpadów komunalnych.

W zakładce „Harmonogram odbioru odpadów” widzimy zaznaczone daty, kiedy odbierane są odpady. Zaznaczone w kalendarzu kolory nie są równoznaczne z kolorem pojemników do selektywnej zbiórki, bo tego samego dnia mogą być odbierane różne rodzaje wyselekcjonowanych frakcji. Wyjaśnienia znajdują się poniżej kalendarza. Po kliknięciu w oznaczenie rodzaju odbieranych odpadów pojawia się infografika, dzięki której dowiemy się również, do jakich pojemników segregujemy

odpady. Jeśli mamy wątpliwości, do której kategorii zakwalifikować konkretny przedmiot, możemy sprawdzić to w ich szczegółowym opisie.

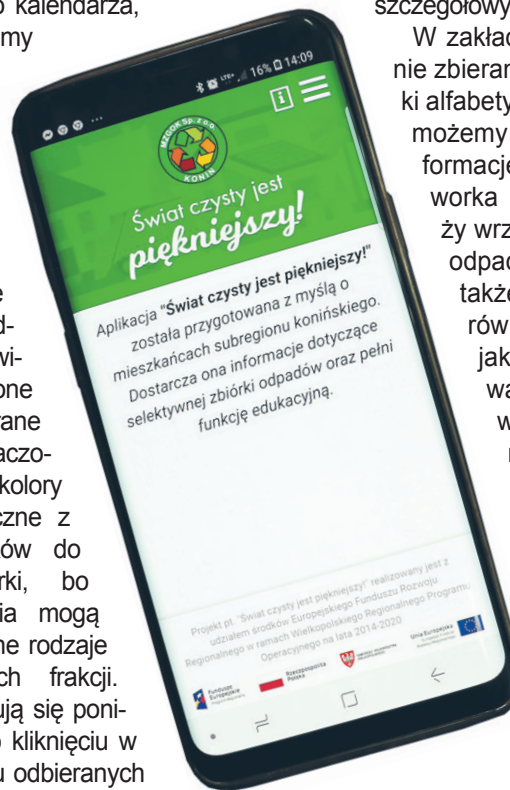
W zakładce „Baza selektywnie zbieranych odpadów” dzięki alfabetycznie ułożonej liście możemy łatwo wyszukać informację o tym, do jakiego worka lub pojemnika należy wrzucić typowe rodzaje odpadów komunalnych, a także gdzie dostarczyć również te nietypowe, jak szyba samochodowa, gruz, lampy rtęciowe, meble i odpady niebezpieczne. Dla ułatwienia można skorzystać z prostej wyszukiwarki. Jeżeli na liście dany odpad, można go zgłosić za pomocą aplikacji, a administrator uzupełni i zaktualizuje listę. Ponadto, otrzymujemy również listę adresową konińskich aptek, do któ-

rych możemy zawieźć przeterminowane lekarstwa.

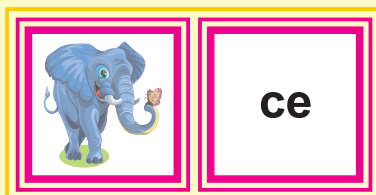
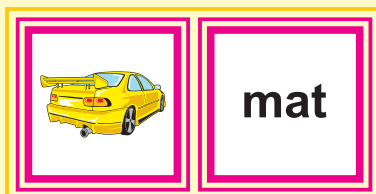
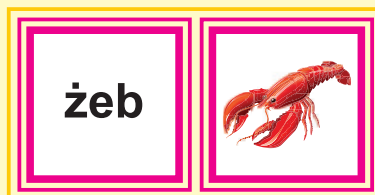
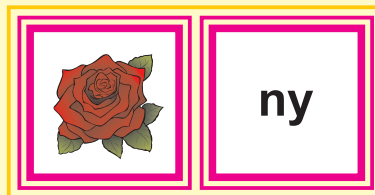
To, co bardzo podoba się w nowej propozycji MZGOK-u, to możliwość zgłaszania porzuconych odpadów. Na pewno wielu z nas podczas spacerów w mieście i w okolicy często spotyka masowo wyrzucone śmieci. Teraz można zgłaszać takie „dzikie wysypiska” o każdej porze, wystarczy wykonać zdjęcie i wpisać adres, pod jakim je znaleźliśmy.

Aplikacja to nie koniec propozycji Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie, lecz część większego programu edukacyjnego „Świat czysty jest piękniejszy!”, którego celem jest wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego poprzez poszerzenie świadomości lokalnych społeczności. W ramach projektu realizowana jest kampania społeczna oraz doposażenie ośrodka edukacyjnego MZGOK Sp. z o.o. w Koninie. Dodatkowo, mieszkańcy subregionu mogą liczyć na organizację ekologicznych festynów i ścieżkę edukacyjną.

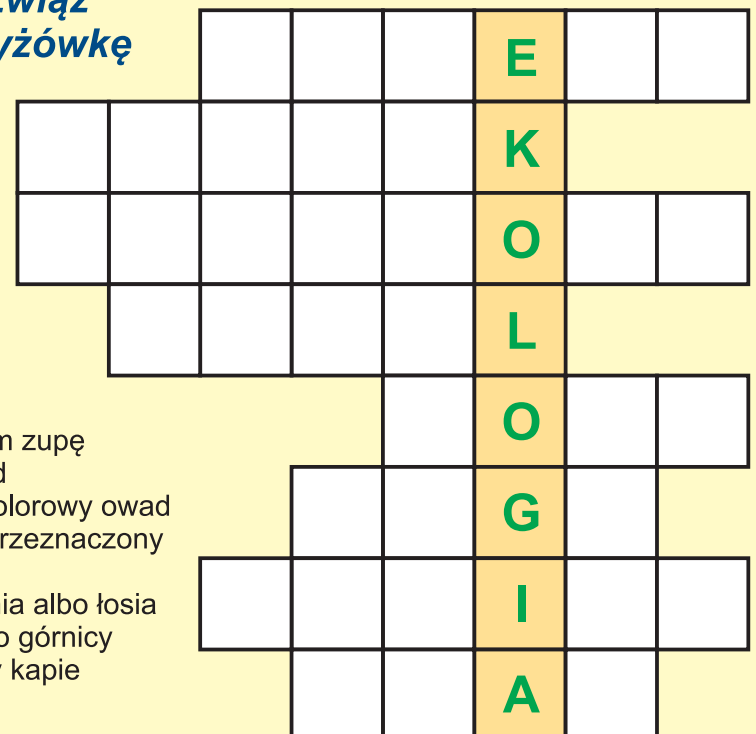
Aplikacja powstała jako część projektu współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.



Odczytaj wyrazy



Rozwiąż krzyżówkę



1. Z niego papier
2. Gotujemy w nim zupę
3. Produkuje miód
4. Uskrzydłony, kolorowy owad
5. Obszar ziemi przeznaczony do uprawy
6. Na głowie jelenia albo łosia
7. Wydobywają go górnicy
8. Zakręcasz, gdy kapie z niego woda